

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynllun Chwarae, Dysgu a Gofal Plentyndod Cynnar yng Nghymru (Cynllun Lefel Uchel)

Beth yw Chwarae, Dysgu a Gofal Plentyndod Cynnar?

Dyma fyd gwych plentyndod, o lesiant a hapusrwydd i ddatblygiad a dysgu. Rydym am i bob baban a phlentyn bach ffynnu drwy gael cyfleoedd a phrofiadau wedi'u cyfoethogi. Mae babanod a phlant bach yn byw am yr eiliad, a dylent fwynhau'r rhyfeddodau a'r hwyl y mae hynny'n eu cynnig. Wrth wneud hynny, rydym yn eu cefnogi i greu dyfodol mwy llawn hefyd.

Mae'r cynllun hwn yn nodi sut y gall lleoliadau gofal plant, gwaith chwarae ac addysg feithrin cyn oed ysgol statudol (0-5 oed) helpu i feithrin sgiliau cymdeithasol, emosiynol, gwybyddol a chorfforol babanod a phlant bach, yn ogystal â chefnogi llesiant babanod a phlant bach a'u gallu i ffynnu.

Y dechrau gorau mewn bywyd

Mae gan blant yr hawl i dyfu i fyny mewn amgylchedd hapus, iach a diogel. Mae hawliau plant yng Nghymru yn golygu hynny'n union; nid ydynt yn ddewisol. Maent wedi'u nodi mewn cyfraith. Gwyddom y gall oedolion sy'n meddu ar ddealltwriaeth well o hawliau plant, wneud yn siŵr bod plant yn cael profiadau

gwell hefyd. Mae canolbwyntio ar ddatblygiad plant yn allweddol i alluogi plant i gael y dechrau gorau mewn bywyd. Rydym am wneud Cymru yn lle gwyb i blant a phobl ifanc dyfu i fyny, byw a gweithio yn ddo, nawr ac yn y dyfodol.

Rwy'n unigryw! Bydda i'n datblygu yn ôl fy mhwasau fy hun drwy ansawdd fy mhrofiadau a'r cydberthnasau sydd gen i.

Er mwyn bod yn hapus, mae angen cymorth arna' i gan y rhai o'm hamgylch: rwy'n datblygu ymdeimlad o berthyn. Mae angen i'r oedolion yn fy mywyd a'r rhai o'm hamgylch roi sefydlogrwydd i mi. Pan fydda i'n teimlo bod pobl yn fy ngharu ac yn gofalu amdana i, rwy'n datblygu cydberthnasau cadarnhaol sy'n fy helpu i deimlo'n ddiogel. Mae hyn yn fy helpu i reoli fy nheimpladau a'r ffordd rwy'n ymateb i sefyllfaoedd newydd.

Rwy'n dysgu sut i gysylltu â fi fy hun ac eraill a gofalu amdana i'n hun ac eraill drwy'r hyn rwy'n ei weld o'm hamgylch. Pan fydda i'n cael profiadau newydd a chyfleoedd i chwarae a gwneud ffrindiau, rwy'n datblygu ffyrdd newydd o gyfathrebu, meddwl a datrys problemau. Rwy'n chwilfrydig ac yn mwynhau siarad, chwarae, canu, straeon ac archwilio fy myd. Rwy' am deimlo'n rhydd, cael hwyl a gwneud mwy o'r hyn sy'n gwneud imi deimlo'n hapus!

Rwy'n tyfu'n gyflym. I fod yn iach mae arna i angen cyfleoedd i fod yn egniol a chyfleoedd i chwarae, mae arna i angen deiet iach ac mae arna i angen gofal pan fydda i'n wael. Mae hyn i gyd yn fy helpu i symud fy nghorff, ac i fod yn hapus ac yn hyderus. Rwy'n dod yn fwy annibynnol.

Bydd fy mhrofiadau a'r gofal rwy'n ei gael nawr yn fy siapio fel y person fydda i yn oedolyn.

Adeiladu ar y gofal a roddir gan rieni a gofalwyr

Rydym am gefnogi teuluoedd fel bod babanod a phlant bach yn cael profiadau da yn eu cartrefi.

Mae mynediad at ddarpariaeth gofal plant a gwaith chwarae ac ysgolion yn adeiladu ar y gofal a'r meithrin sy'n digwydd yn y cartref ac yn helpu i ddarparu amgylcheddau a chyfleoedd cefnogol i chwarae a meithrin ymdeimlad o gynefin, sef y term sy'n golygu "man lle rydym yn teimlo

ein bod yn perthyn, lle mae'r bobl a'r tirlun o'n cwmpas yn gyfarwydd, ac rydym yn cael tawelwch meddwl o adnabod y golygfeydd a'r seiniau."

Mae'n bwysig ein bod yn gweithio ochr yn ochr â rhieni a rhoddwyr gofal eraill er mwyn helpu pob baban a phlentyn bach i gael y dechrau gorau mewn bywyd ac i deimlo ei fod yn cael ei rymuso a'i feithrin, a'i fod yn cael gofal.

Mae fy anghenion yn bwysig. Mae angen imi deimlo'n ddiogel yng nghwmni'r oedolion o'm hamgylch. Mae fy myd yn ehangu'n araf ac yn dod ychydig yn fwy bob dydd. Rwy'n dysgu y gall pobl newydd, pethau newydd, a ffyrdd newydd o chwarae fod yn hwyl. Gyda dy help di, rwy'n dysgu sut i archwilio'r byd o'm hamgylch. Rwy'n magu hyder yn dy gwmni di. Rwy'n dibynnu arnat ti i fy meithrin ac wrth imi dyfu a datblygu, ni fydd angen i ti fod wrth fy ochr bob amser. Rwy' wedi dysgu ymddiried y byddi di yno pan fydd angen cysur arna i neu rywun i rannu'r un pleser â mi. Drwy fy adnabod yn dda, rwy'ti wedi dysgu ymateb i'r hyn rwy'n dangos i ti sydd ei angen arna i.

Siarad gyda fi

Gwasanaeth
Gwybodaeth
i Deuluoedd

Magu plant.
Rhowch Amser
Iddo

Rhaglen
Dechrau'n Deg

Rhaglen Gwella
Niwrowahaniaeth

Cynllun Plant
a Phobl Ifanc

Pob Plentyn
Cymru

Yr hawl i dyfu, dysgu a chwarae mewn amgylchedd hapus, iach, diogel a chynhwysol

Dylai plentyndod fod yn gyfnod cyffrous i fabanod a phlant bach. Gall fod yn amser i gael hwyl, archwilio, darganfod a bod yn chwilfrydig. Mae pob baban a phlentyn bach yn unigryw, a'i rieni/gofalwyr a'r oedolion o'i gwmpas, ei amgylchedd, a'i brofiadau fydd yn cael yr effaith fwyaf ar ei anghenion. Bydd babanod a phlant bach yn darganfod pethau newydd, yn chwarae, ac yn cael hwyl yn eu ffordd naturiol eu hunain ac yn eu hamser eu hunain.

Mae Chwarae, Dysgu a Gofal Plentyndod Cynnar yn chwarae rôl hanfodol yn ystod y cyfnod hwn o dwf cyflym a datblygiad yr ymennydd. Gall feithrin cydberthnasau cadarnhaol i gefnogi llesiant plant a gall hefyd liniaru adfyd.

Mae gen i fwy o hawliau nag oedolion, am fod angen i mi gael fy amddiffyn yn fwy, ac rwy'n dibynnu'n fawr ar yr oedolion o'm hamgylch. Rwy'n dysgu am fy hawliau drwy'r ffordd mae eraill yn fy nhrin ac yn gofalu amdana i. Mae popeth yn newid imi ac mae angen imi gael cyfleoedd i roi cynnig ar bethau newydd wrth imi archwilio, chwarae a gwneud dewisiadau syml. Chwarae yw fy myd, ac rwy'n gwylio popeth sy'n digwydd o'm hamgylch ac yn dysgu ohono. Rwy am fod yn hapus, yn iach ac yn ddiogel.

**Cynllun Codi
Ymwybyddiaeth
o Hawliau Plant**

**Amgylchedd
Dysgu yn y
Cartref**

**Profiadau
Niweidiol yn
ystod lentyndod**

**Cymorth Teulu
a Rhianta**

**Fframwaith
NYTH**

**Rhaglen Plant
Iach Cymru**

**Polisi Cynllunio
Cymru**

**Fframwaith ar sefydlu dull ysgol
gyfan ar gyfer llesiant emosiynol
a meddyliol**

Wedi'u cefnogi gan weithlu gofal plant, gwaith chwarae ac addysg feithrin amrywiol sy'n ffynnu ac yn cael ei werthfawrogi

Mae gan bawb sy'n gweithio gyda babanod a phlant bach yng Nghymru rôl mor bwysig i'w chwarae i'w cefnogi i fod yn driw iddyn nhw eu hunain, chwarae, dysgu a thyfu. Rydym am i'n gweithlu ffynnu, cael ei werthfawrogi'n gyfartal, a chael ei barchu gan bawb ar draws meysydd addysg, gofal plant a gwaith chwarae. Rydym am ddenu'r bobl gywir i'r sectorau gofal plant, gwaith chwarae ac addysg sy'n meddu ar y sgiliau a'r ymddygiadau i gynig cyfleoedd chwarae, dysgu a gofal

o ansawdd uchel i fabanod a phlant bach. Mae angen inni sicrhau bod y gweithlu yn gallu manteisio ar gyfleoedd i gael hyfforddiant ac ennill cymwysterau sy'n seiliedig ar arferion a safonau effeithiol. Mae angen hyfforddiant arnom sy'n helpu'r gweithlu i ddeall yn llawn sut mae babanod a phlant bach yn dysgu ac yn datblygu, ac rydym am gefnogi'r gweithlu presennol i feithrin y sgiliau sydd eu hangen arnynt i gamu ymlaen yn eu gyrfaedd ac i achub ar fwy o gyfleoedd cyflogaeth.

Mae angen imi deimlo'n ddiogel o fewn fy nghydberthnasau gyda'r oedolion o fy amgylch. Rwy'n dibynnu ar yr oedolion dibynadwy hynny i fy helpu i dyfu a datblygu; byddan nhw'n cyfoethogi fy niwrnod ac yn rhoi cyfleoedd i mi chwarae a chael hwyl. Rwy' am allu adnabod fy niwylliant a fy amrywiaeth yn y bobl sy'n gofalu amdana' i. Rwy'n dibynnu arnynt nhw i fy meithrin a fy helpu i ddod yn fwy annibynnol. Rwy'n profi ac yn meithrin cydberthnasau cadarnhaol drwy gael fy ngharu, fy meithrin a fy ngwerthfawrogi gan fy nheulu ac oedolion cyfarwydd eraill. Mae datblygu ymdeimlad o berthyn yn ganolog i ffurfio pwy ydw i a phwy y galla i fod.

**Datblygu a Chamu
Ymlaen mewn
Gyrfa**

**Recriwtio
a Chadw**

**Cymwysterau
Addas**

**Dulliau
partneriaeth**

Dewis gyrfa

Profiadau chwarae, dysgu a gofal hygyrch, cynhwysol o ansawdd uchel yn Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog

Mae angen i bob baban a phlentyn bach gael profiadau diddorol sy'n adlewyrchu eu diddordebau ac yn ennyn eu chwilfrydedd. Rydym am i fabanod ffynnu, a thrwy ddiwallu eu hanghenion unigol a gweithio mewn partneriaeth ag eraill, gallwn feithrin, ysbrydoli a herio pob plentyn, gan eu helpu i ddatblygu'n gymdeithasol, yn emosiynol, yn gorfforol ac yn wybyddol. Dylem ddathlu'r iaith Gymraeg, diwylliant Cymru a threftadaeth Cymru, ochr yn ochr â dathlu diwylliannau eraill. Rydym am i bob plentyn feithrin ymdeimlad o gynefin mewn gwlad lle mae pawb yn ffynnu ac yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi. Mae profiadau chwarae, dysgu a gofal o ansawdd uchel yn cefnogi hyn.

Byddwn yn cynnal ac yn cryfhau'r hyn y gwyddom ei fod yn gweithio'n dda ac yn ystyried sut y gallwn adeiladu ar y cryfderau hyn – gan ganolbwyntio ar yr oedolion sy'n galluogi, amgylcheddau effeithiol a phrofiadau diddorol. Dylai fod continwwm o ddarpariaeth gofal a dysgu, gyda Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar yn cydblethu â'r Cwricwlwm i Gymru.

Rwy'n chwilfrydig ac yn hoffi archwilio'r byd o'm hamgylch. Rwy'n hoffi darganfod pethau newydd a bod yn greadigol. Mae mynd i leoliad gofal plant a chwarae ac ysgol sy'n Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog a chwarae â babanod a phlant bach eraill yn fy ngalluogi i ddysgu sut i ddarganfod pethau newydd, cyfathrebu, cymdeithasu a rhyngweithio ag eraill yn hyderus, a bod yn greadigol.

**Fframwaith
Ansawdd**

**Llwybrau
Datblygu**

**Pecyn Cymorth
Ymarfer
Myfyriol**

**Galluogi
Dysgu**

**Cwricwlwm ar gyfer
Lleoliadau a Ariennir
Nas Cynhelir**

**Egwyddorion
Gwaith
Chwarae**

Cefnogi eu taith nawr ac yn y dyfodol

Mae plentyndod yn werthfawr. Mae'n gyfnod y dylid ei goleddu. Dylai babanod a phlant bach allu ffynnu yn ôl eu pwysau eu hunain drwy gyfleoedd chwarae a phrofiadau diddorol. Er mwyn cefnogi babanod a phlant bach, bydd darpariaeth Chwarae, Dysgu a Gofal Plentyndod Cynnar, ynghyd â gwasanaethau eraill ar gyfer y blynyddoedd cynnar, megis darpariaeth iechyd a gofal cymdeithasol, yn diogelu ac yn cefnogi eu taith at fod yn hapus ac yn iach.

Drwy gydol eu plentyndod, bydd babanod a phlant yn mynd drwy wahanol gyfnodau pontio, lle bydd angen iddynt addasu i gyfres newydd o amgylchiadau. Gall hyn gynnwys newidiadau mawr, fel profedigaeth, ysgariad, symud tŷ neu'r broses o bontio o'r cartref i'r lleoliad.

Dim ond un bach ydw i; mae angen imi deimlo'n ddiogel wrth imi dyfu. Drwy fy nghefnogi i gael hwyl, mwynhau chwarae a chydweithio â fy rhieni/gofalwyr, bydda i'n cael fy nghefnogi ar fy nhaith, nawr ac yn y dyfodol.

Y cyfnodau pontio llai, sy'n arwyddocaol o hyd, yw'r rhai sy'n digwydd o fewn lleoliad/ysgol, fel symud o un ystafell i'r llall neu o un gweithgaredd i'r llall. Nid yw pontio yn ddigwyddiad untro; mae cyfnod pontio llwyddiannus yn un sydd wedi'i gynllunio'n ofalus dros amser er mwyn meithrin anghenion a llesiant babanod a phlant bach.

Mae angen inni gydweithio i ystyried sut y gall cydweithio a gweithio mewn partneriaeth gefnogi'r broses o gynllunio cyfnodau pontio gwahanol, yn enwedig i'r plant mwyaf agored i niwed. Mae partneriaethau rhwng y gwahanol wasanaethau a theuluoedd yn bwysig er mwyn i bob baban a phlentyn bach gael gofal, cyfleoedd dysgu a'i feithrin yn gyson.

Ein blaenoriaethau: Yr hyn rydym wedi ei wneud, a'r hyn rydym yn bwriadu ei wneud

Nid ydym yn dechrau o'r dechrau. Rydym eisoes yn cynnig cyfleoedd chwarae, gofal a dysgu sylweddol i'n babanod a'n plant bach fwynhau eu plentyndod, archwilio a darganfod y byd o'u cwmpas, a dysgu a meithrin sgiliau, nawr ac ar gyfer eu dyfodol.

Mae gennym gyfle i weithio gydag ymarferwyr, sefydliadau arweiniol a theuluoedd gwych i ddatblygu ein gweledigaeth ar gyfer Chwarae, Dysgu a Gofal Plentyndod Cynnar. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r hyn rydym wedi ei wneud, a'r hyn rydym yn bwriadu ei wneud hyd at fis Mai 2026.

Thema	Yr hyn rydym wedi ei wneud	Yr hyn rydym yn bwriadu ei wneud
Gweithlu	<ul style="list-style-type: none">Darparu cymorth a hyfforddiant i'r gweithlu gofal plant, gwaith chwarae ac addysgCyhoeddi adolygiad annibynnol o gofrestru'r gweithlu gofal plant a chwarae yn broffesiynolCyhoeddi Adolygiad annibynnol o warchod plantDatblygu cyfleoedd dysgu proffesiynol a chymorth i bob aelod o staff addysgu ac ymgorffori datblygiad plant mewn Addysg Gychwynnol i AthrawonDarparu Grant Dysgu Proffesiynol i'r YsgolionDatblygu a chyhoeddi adnoddau ar ymarfer addysgegol ym maes Dysgu SylfaenCyhoeddi Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol a DARPL i ddarparu hyfforddiant ac adnoddau dysgu proffesiynol ar gyfer y gweithlu Gofal Plant, Chwarae a'r Blynyddoedd CynnarCysoni cyfraddau addysg a gofal plant o fewn Cynnig Gofal Plant CymruDarparu Cymorth Busnes i Ddarparwyr Gofal Plant a Gwaith ChwaraeAriannu Cwlwm er mwyn helpu i recriwtio a chadw staffCefnogi Chwarae Cymru i gyhoeddi ffilm yn hyrwyddo pwysigrwydd chwarae	<ul style="list-style-type: none">Hyrwyddo'r llwybr dysgu proffesiynol Anghenion Dysgu Ychwanegol cenedlaetholParhau i hyrwyddo adnodd Llwybr hyfforddiant Lleferydd, Iaith a Chyfathrebu Cymru GyfanHelpu lleoliadau i roi'r Canllawiau ar Lleferydd, Iaith a Chyfathrebu ar waith er mwyn meithrin gwybodaeth ymarferwyr o ddatblygiad a sgiliau Lleferydd, Iaith a Chyfathrebu, i ddiwallu anghenion plant yn y lleoliadDarparu'r rhaglen Hyfforddiant a Chymorth ar gyfer ymarferwyr gofal plant a gwaith chwaraeArchwilio opsiynau ar gyfer cofrestru'r gweithlu gofal plant a gwaith chwaraeCwblhau prosiect mapio a modelu ar gyfer y gweithlu gofal plant a gwaith chwaraeDatblygu llwybrau i gyflogaeth neu gyfleoedd hyfforddi ym maes gofal plant, gwaith chwarae neu addysg feithrin, gan ddatblygu gweithlu mwy diwylliannol ac ethnig amrywiol sy'n cynrychioli ein cymunedau yng NghymruHelpu i dyfu'r gweithlu cyfrwng CymraegDatblygu rhaglen waith Cynorthwyyr AddysguDatblygu camau gweithredu o ganlyniad i argymhellion yr Adolygiad Gweinidogol o Gyfleoedd Chwarae a'r Adolygiad Annibynnol o Warchod PlantHelpu i feithrin gwybodaeth a dealltwriaeth y gweithlu o iechyd meddwl a llesiant babanod a phlant bach drwy Fframwaith NYTHHyrwyddo hyfforddiant a mentrau llesiant (drwy'r fframwaith ar sefydlu dull ysgol gyfan ar gyfer llesiant emosiynol a meddyliol) ar gyfer staff a'r rhai sy'n gweithio gyda phlant er mwyn datblygu gweithlu cryfach a chadarnach sy'n teimlo y gall gefnogi iechyd meddwl a llesiant plantCodi ymwybyddiaeth o'r adnoddau sydd ar gael am ddim ar Hwb i'r rhai sy'n gweithio ym maes addysg feithrin a gofal plantCodi ymwybyddiaeth o'r adnoddau ar niwrowahaniaeth yn y blynyddoedd cynnar sydd ar gael am ddim ar wefan Hwb ac yma www.autismwales.org/cy/addysg/rwyn-gweithio-mewnlleoliad-blynyddoedd-cynnar/

Thema	Yr hyn rydym wedi ei wneud	Yr hyn rydym yn bwriadu ei wneud
Gweithlu (parhau)	<ul style="list-style-type: none"> Parhau i adolygu'r dysgu proffesiynol a'r broses o safoni swydd-ddisgrifiadau ar gyfer Cynorthwywyr Addysgu Rhoi cyllid i Plant yng Nghymru i ddarparu sesiynau penodol ar Hawliau Plant yn y Blynyddoedd Cynnar i ddatblygu'r gweithlu 	<ul style="list-style-type: none"> Gweithio gyda phartneriaid allanol i godi ymwybyddiaeth o'r sectorau gofal plant, gwaith chwarae ac addysg fel rhywle i weithio a dilyn gyrfa hirdymor Parhau i ariannu'r gwaith o hwyluso Plant yng Nghymru i ddarparu sesiynau penodol ar Hawliau Plant yn y Blynyddoedd Cynnar er mwyn datblygu'r gweithlu.
Safon	<ul style="list-style-type: none"> Diweddarau'r Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar gyfer Gofal Plant Rheoleiddiedig Cyhoeddi: Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar (Fframwaith Ansawdd ar gyfer Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar yng Nghymru; Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar: Pecyn Cymorth Ymarfer Myfyriol; a Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar: Llwybrau datblygu 0 i 3), adnoddau i ymarferwyr ar ddarpariaeth o ansawdd uchel Cefnogi'r broses o ddatblygu arolygiadau ar y cyd Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) ac Estyn Ariannu Cwlwm a Chwarae Cymru Annog dwyieithrwydd ac amlieithrwydd Datblygu ein hymgyrch Lleferydd, Iaith a Chyfathrebu a deunyddiau ategol Datblygu Cwricwlwm i Gymru Cyhoeddi cwricwlwm a threfniadau asesu ar gyfer lleoliadau meithrin a ariennir nas cynhelir Datblygu fframwaith sy'n ystyriol o drawma Datblygu Fframwaith NYTH er mwyn creu dull system gyfan o ymdrin ag iechyd meddwl a llesiant Cyhoeddi'r Fframwaith ar sefydlu dull ysgol gyfan ar gyfer llesiant emosiynol a meddyliol Datblygu cyfres o ganllawiau ar gyfer Ysgolion Bro. Comisiynu'r gwaith o ddatblygu Rhwydwaith Hawliau Plant yn y Blynyddoedd Cynnar a Grŵp Gweithredu'r Blynyddoedd Cynnar. 	<ul style="list-style-type: none"> Sicrhau bod strategaethau allweddol Llywodraeth Cymru sy'n effeithio ar fabanod a phlant bach yn eglur ac yn gydlynol Ystyried a oes angen newidiadau deddfwriaethol er mwyn dileu unrhyw rwystrau i gyflawni ein gweledigaeth ar gyfer Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar yng Nghymru Helpu pob lleoliad ac ysgol i ymgorffori addysgeg dysgu sylfaen yn llawn Sicrhau bod gan uwch-arweinwyr ddealltwriaeth gadarn o fanteision hirdymor addysgeg dysgu sylfaen Helpu pob ymarferydd i ddeall egwyddorion cynnydd a'u cymhwyso Adolygu'r Safonau Gofynnol Cenedlaethol er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i fod yn addas at y diben Helpu lleoliadau gofal plant a lleoliadau gwaith chwarae i fodloni eu gofynion o dan y Safonau Gofynnol Cenedlaethol i gynnig darpariaeth o ansawdd uchel Parhau i ddarparu cyllid i Cwlwm a Chwarae Cymru Datblygu canllawiau ategol ar gyfer Ysgolion Bro ar yr agweddau allweddol ar Ymgysylltu amlasiantaethol Diweddarau canllawiau ar y Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar er mwyn helpu ysgolion a lleoliadau i drechu tlodi Datblygu, drwy 'Cyswllt Rhieni Cymru', ffyrdd o ymgysylltu â rhieni a chyd-gynhyrchu polisiau â nhw Integreiddio Chwarae, Dysgu a Gofal Plentynod Cynnar mewn ymgyrchoedd a deunydd cyfathrebu ehangach Llywodraeth Cymru a anelir at blant a rhieni/gofalwyr Ystyried a fyddai'n fuddiol datblygu trefniadau asesu ar gyfer plant 0-3 oed Meithrin gwybodaeth well am daith plentyn o adeg ei eni a'r cyfnodau pontio gwahanol a wynebir (gan gynnwys rhannu gwybodaeth rhwng lleoliadau, ysgolion a rhieni/gofalwyr er mwyn helpu i lunio darlun o bob plentyn i'w helpu i ffynnu, ni waeth pa leoliad neu ysgol y mae'n ei fynychu/mynychu, er mwyn hwyluso cyfnodau pontio llwyddiannus i bawb) Meithrin dealltwriaeth gyffredin o derminoleg a chysyniadau allweddol megis datblygiad plant ar draws pob lleoliad ac ysgol Helpu lleoliadau ac ysgolion i fabwysiadu arferion sy'n ystyriol o drawma a allai fod o fudd i'w rhyngweithio â rhieni/gofalwyr a phlant, a'u rhyngweithio â'i gilydd. Dylai'r rhai sy'n gweithio mewn lleoliadau ac ysgolion hefyd gael budd o weithio yn y ffordd hon

Thema	Yr hyn rydym wedi ei wneud	Yr hyn rydym yn bwriadu ei wneud
Safon (parhau)		<ul style="list-style-type: none"> • Helpu lleoliadau ac ysgolion i groesawu amrywiaeth a chydabod, mewn ffordd ddilys a phwrpasol, y gwyliau allweddol a ddethlir gan grwpiau diwylliannol a chrefyddol gwahanol ledled y byd • Parhau i annog hyfforddiant ac ymyriadau sy'n seiliedig ar ymlyniad mewn ysgolion a lleoliadau eraill er mwyn meithrin dealltwriaeth o achosion sylfaenol anawsterau emosiynol a llesiant • Ystyried sut i rannu gwersi a ddysgwyd yn effeithiol ar draws y sectorau addysg feithrin a gofal plant a gwella'r integreiddio â gwasanaethau allweddol eraill megis iechyd a gofal cymdeithasol • Parhau i gomisiynu'r Rhwydwaith Hawliau Plant yn y Blynyddoedd Cynnar a Grŵp Gweithredu'r Blynyddoedd Cynnar • Datblygu a rhoi ar waith fodel gweithredu cenedlaethol newydd ar gyfer Gwasanaethau Nyrso mewn Ysgolion yng Nghymru, gan barhau â Plant Iach Cymru ar gyfer gweddill y boblogaeth oedran ysgol gorfodol.
Mynediad	<ul style="list-style-type: none"> • Darparu ein rhaglen Dechrau'n Deg • Parhau i ddarparu addysg feithrin ran-amser i bob plentyn 3-4 oed • Parhau i ddarparu'r Cynnig Gofal Plant i'r rhai sy'n gymwys, gan gynnwys ehangu'r meini prawf cymhwysedd i gynnwys rhai rhieni mewn addysg a hyfforddiant • Darparu'r Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar • Cefnogi awdurdodau lleol i ddarparu Prydau Ysgol am Ddim i Holl Blant Ysgolion Cynradd • Darparu cyllid i awdurdodau lleol drwy'r Grant Cyfleoedd Chwarae Cymru Gyfan ar gyfer parhad y Prosiect Gwyliau Gwaith Chwarae i gefnogi'r mynediad hollbwysig i gyfloedd chwarae gyda bwyd/byrbrydau i blant • Ehangu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg drwy wahanol fentrau, gan gynnwys cyllid i Mudiad Meithrin a Rhaglen Sefydlu a Symud i ehangu'r ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn y blynyddoedd cynnar • Rhoi'r Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol ar waith a phnodi Swyddogion Arwain Anghenion Dysgu Ychwanegol y Blynyddoedd Cynnar mewn awdurdodau lleol • Datblygu rhaglen Gwella Niwrowahaniaeth tair blynedd 	<ul style="list-style-type: none"> • Parhau i ddarparu rhaglen Dechrau'n Deg • Ehangu ein darpariaeth ar gyfer y blynyddoedd cynnar drwy Dechrau'n Deg. Bydd Cam 2 yn canolbwyntio ar gynnig elfen gofal plant Dechrau'n Deg i fwy o blant 2 oed • Cyd-ddatblygu pecyn cadw gwyliaidwriaeth ac ymyrryd mewn perthynas â Lleferydd, laith a Chyfathrebu ar gyfer Cymru (Prosiect Pengwin) er mwyn adnabod plant a all fod ag anghenion Lleferydd, laith a Chyfathrebu a'u cyfeirio nhw at y cymorth priodol • Adeiladu ar yr hyn a ddysgir o'r Rhaglen Drawsnewid Integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar • Parhau i ddarparu addysg feithrin ran-amser i bob plentyn 3-4 oed • Parhau i ddarparu Cynnig Gofal Plant Cymru • Sicrhau bod awdurdodau lleol yn cael cymorth i gyflawni eu cyfrifoldebau statudol i gefnogi plant cyn oed ysgol ag anghenion dysgu ychwanegol, gan gynnwys anabledau corfforol a synhwyrdd, drwy oresgyn y rhwystrau i gael gofal plant • Parhau i ddarparu'r Grant Datblygu Disgyblion Blynyddoedd Cynnar • Parhau i ehangu'r ddarpariaeth blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg drwy barhau â rhaglen Sefydlu a Symud Mudiad Meithrin, yn ogystal â hyrwyddo manteision darpariaeth blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg i gymunedau ethnig lleiafrifol yn unol â Chynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol • Parhau i gefnogi teuluoedd i gyflwyno'r Gymraeg gartref a throsglwyddo'r Gymraeg i'w plant, a chefnogi datblygiad ieithyddol, cymdeithasol ac addysgol plant drwy'r sesiynau am ddim a gaiff eu cynnig gan y rhaglen Cymraeg i Blant • Parhau i ariannu Cwlwm i barhau â'i waith i gefnogi'r broses o ehangu'r ddarpariaeth gofal plant a blynyddoedd cynnar cyfrwng Cymraeg

Thema	Yr hyn rydym wedi ei wneud	Yr hyn rydym yn bwriadu ei wneud
Mynediad (parhau)	<ul style="list-style-type: none"> Datblygu a chyhoddi Cynllun Gweithredu Strategol Anabledd Dysgu ac ymrwymo i gynnal adolygiad o'r gwasanaethau a ddarperir i blant a phobl ifanc, gan gynnwys gwasanaethau pontio Ariannu'r Rhaglen Gyfalaf ar gyfer Gofal Plant a'r Blynyddoedd Cynnar Darparu ein Rhaglen Drawsnewid Integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar Buddsoddi mewn Ysgolion Bro Parhau i wrando ar blant bach mewn modd ystyrllon, gan alluogi mwy o blant i gael eu cynnwys yn well yn y gwaith o lywio gwasanaethau a chyfleoedd, er enghraifft drwy ddatblygu'r templed Digonolrwydd Cyfleoedd Chwarae, a thrwy gynnal gweithdai chwarae, grwpiau ffocws ac ymweliadau â'r gymdogaeth Cyhoeddi Cynllun Codi Ymwybyddiaeth o Hawliau Plant Gweithio gyda phartneriaid allweddol gan gynnwys UNICEF, Comisiynydd Plant Cymru a Plant yng Nghymru i ddatblygu adnoddau o ran hawliau a chymryd rhan, ee adnoddau Hawliau Babanod a Phlant Bach Parhau i ddarparu cymorth rhianta, drwy ein hymgyrch Magu Plant. Rhowch Amser Iddo Helpu i ddarparu Gwasanaethau Gwybodaeth i Deuluoedd a Rhaglenni Teuluoedd yn Gyntaf Datblygu'r Strategaeth Tlodi Plant ac ymgynghori arni, er mwyn mynd i'r afael ag effaith tlodi ar blant yng Nghymru Cyhoeddi'r Strategaeth Tlodi Plant Datblygu fframwaith sy'n ystyriol o drawma Drwy'r fframwaith ar sefydlu dull ysgol gyfan ar gyfer llesiant emosiynol a meddyliol, gall staff ysgolion fanteisio ar wasanaeth Mewngymorth cenedlaethol Gwasanaethau Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed, sy'n darparu cyngor, arweiniad a chyswllt gan weithwyr iechyd meddwl proffesiynol 	<ul style="list-style-type: none"> Datblygu canllawiau ategol pellach ar gyfer Ysgolion Bro Parhau i weithio gydag awdurdodau lleol a phartneriaid ehangach i gyflawni'r ymrwymiad i ddarparu Prydau Ysgol am Ddim i Holl Blant Ysgolion Cynradd Cefnogi grwpiau cyfranogiad plant a phobl ifanc er mwyn sicrhau y rhoddir ystyriaeth i lais plant a rheini mewn perthynas ag Anghenion Dysgu Ychwanegol Parhau i roi'r Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol ar waith, gan gefnogi swyddogion arweiniol anghenion dysgu ychwanegol y Blynyddoedd Cynnar mewn awdurdodau lleol Hyrwyddo Rhaglen Niwrowahaniaeth y Blynyddoedd Cynnar – www.autismwales.org/cy/addysg/rwyn-gweithio-mewn-lleoliad-blynyddoedd-cynnar/ Hyrwyddo gwybodaeth, cyngor a chymorth ymarferol ar rianta cadarnhaol drwy ymgyrch Magu Plant. Rhowch Amser Iddo Cynnal ymchwil er mwyn deall yr hyn sy'n dylanwadu ar benderfyniad teulu i ddewis addysg feithrin a darpariaeth gofal ffurfiol neu anffurfiol Parhau i ddarparu'r Prosiect Gwyliau Gwaith Chwarae i gefnogi'r mynediad hollbwysig at gyfleoedd chwarae gyda bwyd/byrbrydau i blant Hyrwyddo ymgyrch Plentyndod Chwarae Cymru Parhau i godi ymwybyddiaeth o'r newid yn y gyfraith o dan Ddeddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020. Rydym wedi comisiynu Plant yng Nghymru i ddatblygu adnoddau pwrpasol i godi ymwybyddiaeth o'r Ddeddf wedi'u targedu at bob grŵp oedran, gan gynnwys y blynyddoedd cynnar Cyhoeddi diweddariad ar Brofiadau Niweidiol yn ystod Plentyndod Helpu rhieni i ddeall datblygiad plant 0-5 oed Cefnogi pob teulu Cymraeg ac nad yw'n siarad Cymraeg i ddefnyddio'r Gymraeg yn y cartref. Adeiladu ar ein gwaith presennol i gefnogi'r broses o drosglwyddo a defnyddio'r Gymraeg o fewn y teulu, gan ddefnyddio'r technegau diweddaraf i newid ymddygiadau Parhau i hyrwyddo a chefnogi rhaglenni cymorth cynnar ar gyfer teuluoedd ledled Cymru drwy Wasanaethau Gwybodaeth i Deuluoedd Lleol a Teuluoedd yn Gyntaf

Sut y byddwch yn gwybod ein bod yn gwneud cynnydd?

- Caiff hawliau plant eu parchu, eu diogelu a'u gwireddu
- Bydd plant yn cael cyfleoedd a phrofiadau chwarae, dysgu a gofal o ansawdd uchel
- Bydd rhieni yn gallu cael gafael ar yr holl wybodaeth berthnasol i'w galluogi i helpu plant i ddysgu, chwarae a thyfu
- Bydd rhieni yn gallu cael gafael ar ddarpariaeth gofal plant, chwarae ac addysg feithrin o ansawdd uchel yn Gymraeg, yn Saesneg neu'n ddwyieithog
- Bydd y gweithlu yn cydweithio i gefnogi plant i gael hwyl a datblygu
- Bydd y gweithlu yn cael ei gefnogi i ddeall a chefnogi anghenion iechyd meddwl a llesiant babanod a phlant bach
- Bydd aelodau'r gweithlu yn cael eu cefnogi i ddatblygu'n bersonol ac yn eu gyrfa
- Bydd pawb yn croesawu amrywiaeth a gwahaniaethau diwylliannol
- Bydd pawb yn canolbwyntio ar y plentyn a datblygiad plant, sy'n ganolog i'n dull Chwarae, Dysgu a Gofal Plentyndod Cynnar yng Nghymru

Sut y gallwch helpu?

Mae angen inni gydweithio er mwyn cefnogi babanod a phlant bach i ffynnu. Mae babanod a phlant bach Cymru yn haeddu cael plentyndod sy'n llawn rhyfeddod, cyffro, profiadau diddorol ac oedolion cefnogol – gyda'n gilydd, gallwn gyflawni hyn. Mae angen i **bob un ohonom**:

- meithrin dealltwriaeth ddyfnach o ddatblygiad plant a phwysigrwydd chwarae
- casglu barn drwy ein hymgyngoriadau a'n cynigion ymchwil
- manteisio ar y cyfleoedd hyfforddi a ddarperir i uwchsgilio, meithrin sgiliau newydd a chwblhau cyrsiau gloymi
- hybu'r Gymraeg
- datblygu a thyfu gweithlu amrywiol a chynhwysol
- cydweithio i gyflawni Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol, gan groesawu amrywiaeth a diwylliannau gwahanol
- cydweithio ar bolisiau, canllawiau a deunyddiau ategol
- gweithio gyda'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol i gefnogi uwch-arweinwyr a rhoi gwybodaeth iddynt am bwysigrwydd y blynyddoedd cynnar
- helpu i hyrwyddo Gofal Plant y Tu Allan i Oriau Ysgol ymysg rhieni a'r gymuned ehangach
- cefnogi babanod a phlant bach drwy rannu gwybodaeth i gefnogi cyfnodau pontio di-dor a chynyddu gwaith partneriaeth ar draws y sectorau chwarae, gofal plant ac addysg feithrin
- helpu i newid safbwyntiau am ofal plant a gwerth gweithio ym maes gofal plant
- ymateb i anghenion datblygiadol plant, gan flaenoriaethu ymyrraeth gynnar, ac adnabod plant a all fod ag anghenion dysgu ychwanegol
- cefnogi plant i bontio rhwng lleoliadau blynyddoedd cynnar ac ysgolion
- deall yr hyn y mae'n ei olygu yn ymarferol i wireddu hawliau babanod a phlant ifanc

OGL © Hawlfraint y Goron 2024, Llywodraeth Cymru, WG49311, ISBN digidol 978-1-83577-787-9
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg